

Economisch Programma en Human Capital Agenda

duiding economische impact COVID-19 in Flevoland

Vorbereidende presentatie
vragenuur/beeldvorming in commissie 10 juni

Aanleiding en leeswijzer

Deze presentatie dient als input voor het technische vragenuur dat op 10 juni in de commissie is geagendeerd.

Het huidige Economisch Programma (EP) en Human Capital Agenda (HCA) zijn in 2016 zijn gestart. Een actualisatie en/of herijking van het programma zal eind 2020 plaatsvinden. Gedeputeerde Appelman wil PS daar graag actief bij betrekken. Sinds de verkiezingen is een groot deel van de Statenleden nieuw. Deze presentatie met vragenronde is bedoeld als (hernieuwde) kennismaking met het EP en HCA.

Recent zijn door de provincie twee verdiepende analyses gemaakt over de mogelijke effecten van Covid-19 op de Flevolandse economie. Samen met het overzicht van het bestaande provinciale economisch instrumentarium gericht op het MKB kan dat dienen als basis van waaruit verder gesproken wordt over mogelijkheden om de negatieve effecten van Covid-19 op de Flevolandse economie te verkleinen.

Op basis van deze presentatie en de bijlagen kunnen vragen gesteld worden over het Economisch Programma met de verschillende programmalijnen en instrumenten en kunnen verduidelijkende vragen over de mogelijke effecten van Covid-19 op de Flevolandse economie gesteld worden op basis van de Covid-19 impact analyses.

In deze presentatie zijn enkele sheets zijn ingesproken, op die sheets ziet u in de rechterbovenhoek een staan. De ingesproken versie is via deze link <https://www.youtube.com/watch?v=AXoflQd4g2M> te bekijken. Daarnaast ziet u op meerdere plaatsen een verwijzing naar bijlagen, voor verdieping en achtergrond. Ook zijn beide Economische impactanalyses toegevoegd, zoals ook eerder toegezonden.

Kenmerken Flevolandse economie

“MKB” provincie

In 2019 waren ruim 42.000 vestigingen samen goed voor ruim 190.000 banen.

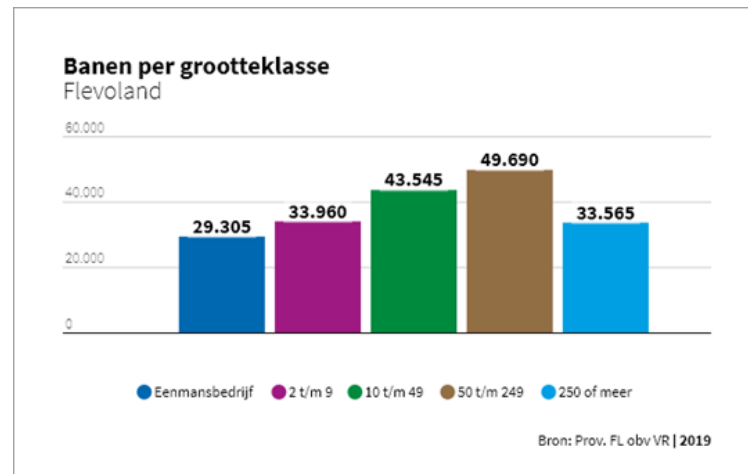
Totale BRP van Flevoland € 14 mld. (2018)

Flevoland is conjunctuurgevoelig.

Hoge dynamiek in oprichtingen en faillissementen.

Diepere dalen maar ook sneller herstel in werkloosheid.

Afhankelijkheid omliggende regio's: 51,5% Flevolandse werkt buiten de polders

Provinciale kerntaak: economie

Een van de zeven kerntaken van de provincies: Regionale Economie

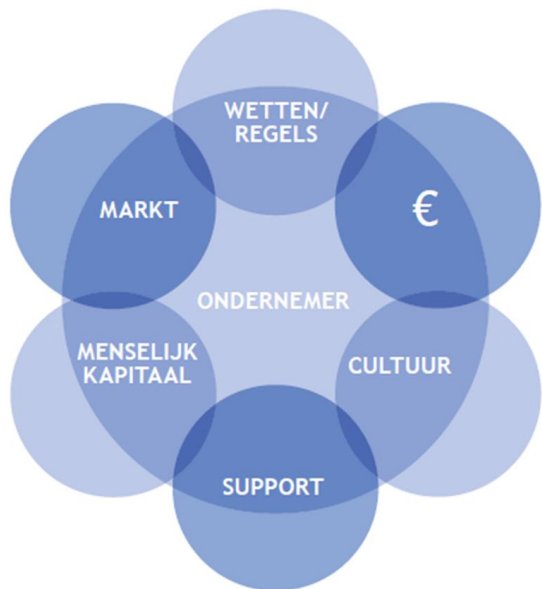
- Economische structuurversterking
- Werkgelegenheid
- Aanjagen innovatie en kennisontwikkeling in het MKB

Geen wettelijke taak en dus door iedere provincie in te vullen naar eigen inzicht, ambitie en budget

Economisch beleid - tot 2015

- Als gevolg van de banken crisis moest ook de provincie na de verkiezingen in 2011 fors bezuinigen. Dit resulteerde in een nauwe focus in economisch beleid.
- In dezelfde periode liep ook het Europees Fonds Regionale Ontwikkeling (EFRO) programma Kansen voor West 1 af. De Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMFL) had veel mensen in dienst op projectbasis, bekostigd vanuit dit programma. De combinatie met provinciale bezuiniging zorgde voor grote krimp bij de OMFL.
- Tot 2015 Economische Agenda: Innovatie en clusterontwikkeling - topsectoren
 - High tech systems materials (HTSM) - composiettechnologie, maakindustrie
 - Life Sciences & Health (LS&H) - gezondheid mens en dier, zorginnovatie
 - Agri&Food - niet primaire landbouw sector
 - Crossovers

Vanaf 2016 Economisch Programma: *Flevoland, ecosysteem voor ondernemerschap*

Daniel Isenberg - 2011

- Keuze voor houdbare groei: sterker, weerbaarder (minder conjunctuurgevoelig) maken van de Flevolandse economie
- MKB-stimuleringsprogramma gebaseerd op het Ondernemerschap ecosysteem (Isenberg)
- Zet in op de strategieën voor groei: marktpenetratie, innovatie/productontwikkeling, marktontwikkeling, diversificatie

Belangrijke leidende principes:

- Behoefte van de ondernemer staat centraal
- Kanteling van aanbod- naar vraaggestuurd
- Ruimte om te proberen (en te stoppen als iets niet werkt)
- Gericht op generiek MKB, tenzij...

Flevolandse Economie

Economisch Programma

Financiering & Support

Human Capital Agenda

Internationaal ondernemen

Ondernemers Cultuur

Handelsbevordering
Acquisitie

TMI-POC fonds

PPS regeling

Investerings-
bevordering

Groeibuzz

Vouchers: K&E en
Pers. Ontw.

Voucher bedrijfs-
scholingscan

Handelsbevordering

Groeimakelaar

GroEIFonds

Talentontwikkeling

Voucher export

Financieringstafel

Samenwerkings-
verbanden

Horizon

Ecosysteem (Win4All)

Programmatisch Financiering en Support

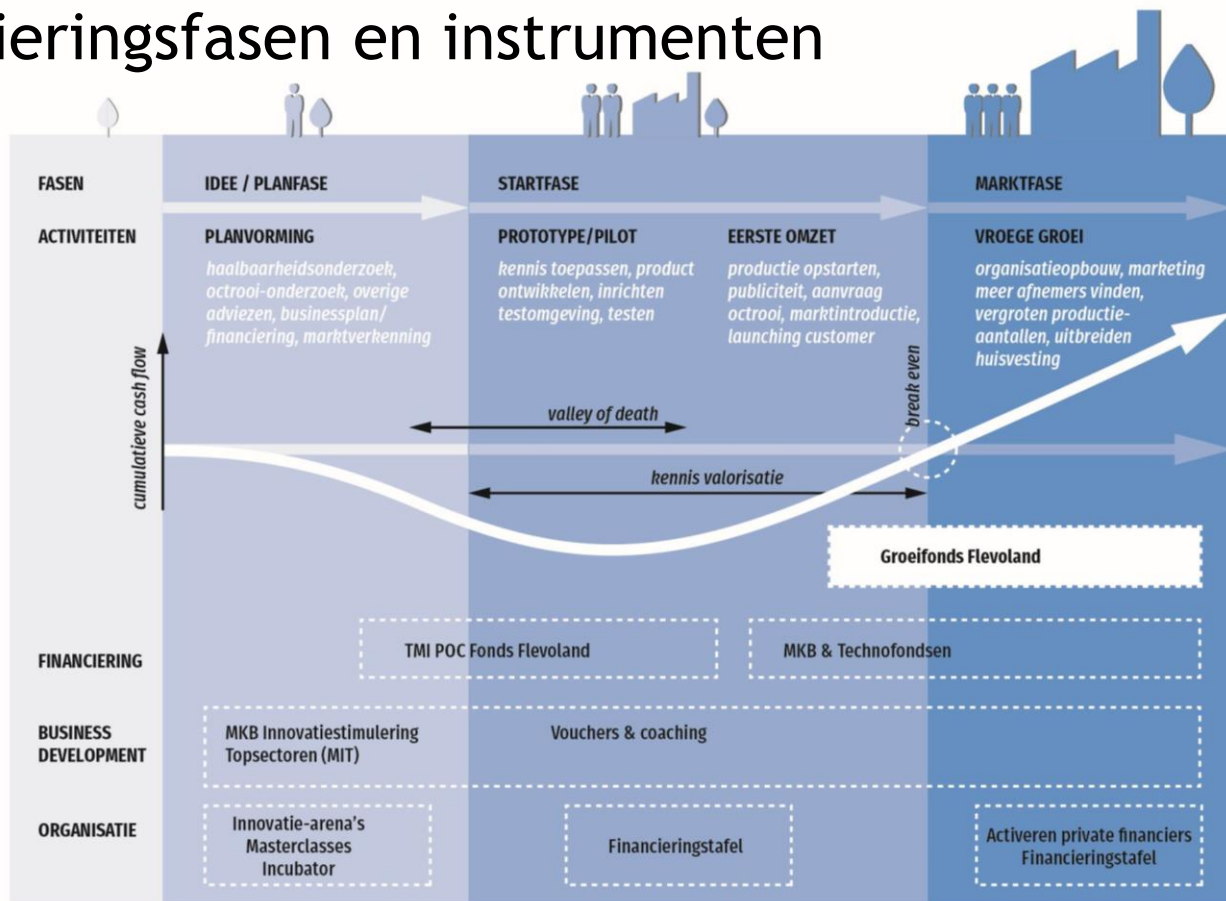
- In 2015 is een kapitaalmarktonderzoek uitgevoerd voor de Noordvleugel met een verdieping voor Flevoland.
- MKB in Flevoland minder succesvol in regelen financiering dan MKB in Noordvleugel
- Oorzaken
 - kwaliteit businessplannen
 - hiaten in financieringslandschap (beschikbaarheid en route naar financiers)
- Oplossingen
 - meer financiering
 - ondersteunen bij business development
 - organiseren van kapitaal

Financieringsfasen en instrumenten

- Proof of Concept fonds
- Technofonds & MKB-fonds
- MIT regeling
- Voucherregeling
 - Persoonlijke ontwikkeling
 - Externe expertise
- Business development ondersteuners
- Financieringstafel
- Groeifonds in oprichting

* Voor resultaten PoC fonds zie bijlage 1

** Voor resultaten Voucher regeling zie bijlage 2

Programmalijs Human Capital Agenda

De Human Capital Agenda richt zich op de volgende doelen

1. Het aanbod van arbeidskrachten, met als doel een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt binnen Flevoland.
2. Het behoud van talent en het tegengaan van de uitgaande pendel. Specifieke aandacht voor kansrijke sectoren, zoals techniek en zorg.
3. Behoud en aantrekken van kennis (kennisinstututen), gericht op innovatie, duurzaamheid/circulair en de klimaatopgave.
4. Bijdragen aan brede welvaart in samenwerking met het programma Krachtige Samenleving.

Instrumenten Human Capital Agenda

Instrumenten provincie Flevoland

- **PPS-regeling:** het stimuleren en ondersteunen van Publiek-Private Samenwerking: overheid, onderwijs en bedrijfsleven (5 lopende PPS-en en 4 in aanvraag).*
- **Talent Kleurt Flevoland:** programma van de provincie Flevoland zelf om talent te ontwikkelen en behouden.**
- **Voucher bedrijfsscholingscan:** scan om de scholingsbehoefte en arbeidsvitaliteit binnen bedrijven inzichtelijk te maken (uitvoering door Horizon).
- **Regionale samenwerking Flevoland:** het stimuleren en ondersteunen van regionale samenwerking binnen Flevoland (bijvoorbeeld Servicepunt Techniek, Digital District).***

* Voor specifieke informatie zie bijlage 3

** Voor specifieke informatie zie bijlage 4

*** Voor specifieke informatie zie bijlage 5

Instrumenten Human Capital Agenda

Instrumenten in (boven)regionaal verband

- **House of Skills:** ontwikkelt instrumenten voor een op skills (vaardigheden) gerichte arbeidsmarkt: www.houseofskillsregioamsterdam.nl
- **Human Capital Agenda Klimaatopgave:** de provincies Noord-Holland en Flevoland en de MRA ontwikkelen samen met relevante partijen een HCA Klimaatopgave om er samen voor te zorgen dat er voldoende goed geschoold personeel is voor het uitvoeren van deze opgave.**

* Voor specifieke informatie zie bijlage 6

** Voor specifieke informatie zie bijlage 7

Instrumenten Human Capital Agenda

Instrumenten in ontwikkeling

- Vanuit het Rijk zijn recent diverse subsidieregelingen voor het MKB ontwikkeld in het kader van het MKB-actieplan *
- Binnen Flevoland wordt met diverse partners bekeken of in het najaar 2020 een aanvraag ingediend kan worden voor een:
MKB-deal: regeling om het brede MKB te versterken op het gebied van bijvoorbeeld: ondernemersvaardigheden, Human Capital, digitalisering **
- Daarnaast wordt gewerkt aan een:
Digitaal ict lab: met het onderwijs, bedrijfsleven en overheden een ict lab ontwikkelen dat (kleine) MKB-ondernemers helpt bij digitaliseringsvraagstukken ***

* <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/06/29/mkb-actieplan>

** <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/mkb-deals>

*** voor specifieke informatie zie bijlage 8 en 9

Programmalijs Internationaal ondernemen

De programmalijs Internationaal richt zich op 2 doelen:

- Exportbevordering
- Acquisitie van internationale bedrijven voor vestiging in Flevoland

Daarnaast draait het bij internationalisering ook om het minder duidelijk geformuleerde samenspel van en de juiste wisselwerking tussen allerlei factoren van internationale (bestuurlijke) betrekkingen tot aan het onderhouden van de relaties met het gevestigde internationale bedrijfsleven in Flevoland.

Instrumenten Internationaal ondernemen

Acquisitie

- Leads: NFIA - Horizon
- De provincie werkt samen met gemeenten, Horizon en partners in de regio aan een helder profiel voor Flevoland
- Investor relations programma

Exportbevordering

- Voucherregeling (juni 2020 open)
- Trade developer (Horizon), MRA Trade developer:
- Toeleiding naar expertise, regelingen van RVO en handelsmissies van andere regio's.

Programmalijs Ondernemerscultuur

Het doel van deze programmalijs is om de ondernemerscultuur in Flevoland te versterken. “Zien groeien doet groeien”.

- Vieren van succesvol ondernemerschap
- Versterken ondernemersnetwerken
- Activeren van groeiambitie bij MKB

Instrumenten Ondernemerscultuur

- Groeimakelaars (MKB-adviseurs) leiden ondernemers toe naar instrumenten van provincie en anderen
- Netwerken met georganiseerd bedrijfsleven
- Groeibuzz
- Events: groeievent, Flevopenningengala, Flevolandse zakenvrouwen verkiezing

Horizon

- Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
- Brede inzet Horizon, uitvoering EP-regelingen, beheerder fondsen, business development, toeleiding, advies etc.
- Cluster-/innovatieontwikkeling
- Ketens circulair
- Landbouw meerdere smaken
- Strategische partner in post-corona

Win4All

In 2017 opgezet om een beweging in gang te zetten om samen met partners in de regio gezamenlijk aan maatschappelijke vraagstukken te werken en zo het ecosysteem voor ondernemerschap te versterken.

Win4All Board - sinds 2019 onafhankelijk voorzitter - vertegenwoordiging uit overheden, onderwijs en bedrijfsleven.

Supportteam als ondersteunend team voor de board.

Flevolandse economie en COVID-19

- De beide impactanalyses leggen een aantal kwetsbaarheden in de Flevolandse Economie bloot.
- Een aantal in Flevoland goed vertegenwoordigde sectoren zijn erg gevoelig voor de effecten van de stilgevallen economie.
- Flevoland kent een flinke afhankelijkheid van omliggende regio's voor werk.

De Economische impactanalyse COVID-19 in Flevoland van 10 april en 29 april zijn toegevoegd in de bijlage.

Huidig EP, HCA en COVID-19 - wat we doen

Korte termijn: volgen van Rijksmaatregelen/steunpakket, uitvoering o.a. door gemeenten en Horizon. De samenwerking met regionale partners is geïntensiveerd. Data over het gebruik van de regelingen wordt actief gedeeld en ook kennis en nieuwe inzichten worden uitgewisseld.

Middellange termijn: waar nodig bijsturen en ombuigen van bestaande instrumenten. Beleidsvorming voor actualisatie EP, HCA met COVID-19 in het hoofd. Verdere analyse op basis van het huidige beeld, gebruik regelingen, kenmerken sector dynamiek, herstelvermogen etc. om koers te bepalen. Focus aanbrengen en keuzes maken i.v.m. beperkte middelen. Is ieder bedrijf of iedere sector ons even lief?

Lange termijn: onderzoeken welke ontwikkelingen wenselijk zijn. Groot vraagstuk: herstel van Economie naar zelfde model van voor Covid-19 of kans grijpen voor het inzetten van verandering? Daaruit redeneren welke inzet nodig is op korte en middellange termijn.

Proces

- Vragen kunnen tot dinsdag 2 juni 13:00 bij de griffie worden ingediend.
 - De schriftelijke antwoorden van het college/ambtelijke organisatie worden uiterlijk dinsdag 9 juni om 15:00 uur verwacht en dan z.s.m. toegevoegd aan de vergaderbundel van de commissie.
 - Alle vragen die later binnenkomen kunnen mondeling tijdens de commissie worden beantwoord.
-